NAVŠTÍVILI JSME:
BESEDU S LESY ČZU

01/2025

ZAMĚŘENO NA:
SDH JEVANY
SLAVÍ 120 LET

RECEPTY:
OVOCE V KUCHYNI
VEGE SPECIÁL

TIP NA DEKORACI:
TRUHLÍKY

TENKRÁT:
PŘÍBĚH VILY S Č. P. 102

JEVANSKÉ Spolkové listy

Spolkový KALENDÁŘ

ČERVEN-
PROSINEC

01 ČERVNA
NE

DĚTSKÝ DEN

SK JEVANY

---

14 ČERVNA
SO

DEN OTEVŘENÝCH LESŮ

JEZEVEC Z.S., LESY ČZU, OÚ JEVANY

---

15 ČERVNA
NE

NOHEJBALOVÝ TURNAJ

JEZEVEC Z.S.

---

21 ČERVNA
SO

ŽELEZŇÁK PRO DĚTI, DEN JÓGY
PADDLEBOARD CONTEST
HASIČI, JEZEVEC Z.S. A SPOL.

---

22 ČERVNA
NE

SOUSEDSKÁ HOSTINA

SDRUŽENÍ JEVANSKÝCH SOUSEDŮ

---

19 ŘÍJNA
NE

PODZIMNÍ SLAVNOSTI

JEZEVEC Z.S.

ZAMĚŘENO NA HASIČE 02
Spolky

120 LET SDH JEVANY 07
SDH Jevany

BESEDA: JAK SE DO LESŮ VOLÁ 10
Reportáž

S IGOREM NEJEN O ŽÁBÁCH 12
Rozhovor

VTIPY 15
K oddechu

RECEPTY OVOCNÉ A VEGE SPECIÁL 16
Recepty

NOVINKY Z JEZEVCE 18
Jezevec z.s.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA A MASOPUST 20
Sdružení jevanských sousedů

ZA O. ZOUBKEM A E. KMENTOVOU 22
Kultura

ZIMNÍ SPORTY S SKÁČKEM 24
SK Jevany

LETNÍ TRUHLÍKY PO ZMRZLÝCH 26
Pro radost

OD DĚTÍ PRO DĚTI 28
Od dětí

JEVANY Č. P. 102 30
Tenkrát

FOTO NA ÚVODNÍ STRANĚ:
ŠEŘÍK, LUCIE HLADKÁ

Vážené čtenářky, milí čtenáři,

vítám vás u prvního vydání letošního roku. Začínáme s novou energií i pokorou.

S radostí přinášíme nejen oblíbené rubriky jako třeba recepty, ale i rozhovory a také speciál věnovaný hasičům, kteří letos slaví úctyhodných 120 let. Tento výjimečný milník si zaslouží naši pozornost a poděkování za práci, která často zůstává ve stínu, ale bez níž by náš život nebyl tak bezpečný a pospolitý.

Toto číslo je však i trochu jiné. Nese v sobě i smutek. Loučíme se s několika milými sousedy, kteří byli dlouhá léta součástí našeho života v Jevanech. Jejich odchod zanechává prázdné místo, ale i vděčnost za vše, co pro naši komunitu udělali. Věřím, že na své nové cestě najdou radost, klid a krásné výzvy.

Přeji si, ať vás stránky potěší a připomenou, že i obyčejné příběhy kolem nás tvoří neobyčejné místo, kde žijeme.

S (nejen) jahodovým srdcem na dlani.

Viki Pac

ZAMĚŘENO NA

SDH Jevany slaví 120 let

Rozhovor s Romanem Trmalem

Autorka: Viktorie Pacourková
Foto: Archiv SHD Jevany, Zbyněk Hozák

Letošní rok je pro jevanský hasičský sbor výjimečný, slaví totiž 120 let od svého založení. Oslavy tohoto významného výročí jsou příležitostí, abychom si připomněli nejen historii sboru, ale i jeho současnou roli v naší obci. Při této příležitosti jsem se sešla s Romanem, abychom si popovídali o jejich zkušenostech, výzvách a plánech do budoucna.

Romane, můžeš se s námi podělit o to, co tě přivedlo k tomu stát se dobrovolným hasičem v Jevanech?
Já už jsem měl s hasičinou zkušenosti z Tehova, kde jsem působil dřív. Když jsem si pak našel holku v Jevanech, bylo mi líto, že tady hasiči v podstatě nefungují.

Opravdu tu nebyli?
Ne tak, jak by měli. Byl tu sice Pepa Hedrlín, který ještě jezdil, ale oficiálně to moc nefungovalo. Sbor nevedl žádnou agendu, žádné valné hromady, žádné příspěvky, nic. Ta činnost se přerušila kolem roku 2000. Asi v roce 2013 mi právě Pepa Hedrlín předal cennou kroniku jevanských hasičů, která mapuje historii od začátku jejich založení. Byl to pro mě velký dar. Fakt jsem si vážil toho, že mi kroniku přenechal.

A jak reagovalo okolí, když jsi přišel s nápadem sbor obnovit?
No, ze začátku to nebylo úplně snadné. Všichni říkali: „To je Pepova Tatra, co se chceš s...cpát Pepovi do Tatry?“ Ale mně šlo o to znovu nakopnout tu činnost. Naštěstí mě Pepa neodmítl. I když jsme na začátku hned narazili, třeba když jsme měli hned náš první trénink na pozemku pod Vilou Olgou, který jsme si museli nejdřív posekat. Najeli jsme tam s Tatrou, která měla zabouchané dubové kolíky v nádrži, protože byla děravá. Když jsme spustili čerpadla a zvedl se tlak, ty kolíky vylítaly a Tatra začala kropit trávník.

To muselo vypadat!
Ano, a navíc jsme tam zapadli do

trávy a museli jsme si pomoct větvemi a kameny, abychom vyjeli ven. A do toho šel kolem Cibulák a vymyslel si, že jsme to auto zničili. Tak jsem hned od začátku musel vysvětlovat jak Pepovi, tak Cibulákovi, že jsme nic nezničili.

A kdy se ten sbor opravdu znovu narodil?
První schůze po obnovení byla čtvrtého ledna roku 2012 na Chaťáku. Poté to začalo znovu žít.

Za těch 120 let historie jevanských hasičů se určitě stalo spoustu věcí. Máš nějakou oblíbenou historku?
Pro mě byly dva hodně silné momenty. Jeden byl, když mě Pepa poprvé nechal řídit Tatru – a naučil mě, jak se to ovládá. A druhý, když jsme jeli na zásah do Černých Voděrad. Hořelo pole a vítr to hnal přímo na baráky. Viděl jsem lidi, jak mají v rukách kufry a nevědí, co bude. Pak jsme tam najeli s Tatrou, odřízli jsme oheň od těch baráků a ten pocit, jak z těch lidí opadla ta bezmoc. To byl silný moment.

To jste byli na místě sami?
Ne, bylo tam asi 14 jednotek. Trvalo to osm hodin, velký zásah. My jsme neměli radlici, takže jsme prováděli zásah z lafet na Tatře. Plameny šlehaly až do výšky tří metrů. Byli jsme úplně vymačkaní, ale stálo to za to.

A co nějaký soutěžní úspěch?
Jo! Jeden rok jsme se poprvé v historii dostali z okrskové soutěže Mukařovsko až na okresní kolo Praha-východ. Kluci i holky to tehdy vzali fakt vážně, trénovali jsme, připravovali se. A bylo skvělé vidět, jak do toho jdou naplno a na trénink přichází i s dětmi. Ty děti to nasávají, začínají vnímat, co to znamená být hasič. To je to, co jsem vždycky chtěl. Měli jsme i snahu rozjet práci s mládeží – prošli jsme školením, ale pak přišel covid a všechno utnul. Teď se to ale začíná přirozeně vracet.

Vidíš tedy, že se pomalu samovolně začínají děti vracet? Díky čemu?
Díky tomu, že lidi přivedou děti, že tam s nima tráví čas, že je to pro ně jako normální součást. Tak to se mi líbí. Je to takový organický vývoj, ne že bychom museli něco tlačit. Děti tam běhají kolem, koukají, jak se cvičí s hadicema, jak se to všechno dělá – a už se ptají. „Tati, kdy budu moct taky stříkat?“ A to je přesně to, co jsem chtěl. Aby to nebyla jen parta lidí, co se občas sejde, ale aby to mělo přesah – komunitní, generační. Něco, co tu zůstane.

Nedávno jsem vás viděla trénovat na rybníce. Co vás vlastně přivedlo k tomu, že se takhle proškolujete?
Zájem vznikl hlavně kvůli množství rybníků. Největším spouštěčem ale byl zásah, kdy se na rybníce probořili kluci na běžkách, co šli ze Statku přes rybník a my jsme zjistili, že jim vlastně nemáme jak pomoct. Já jsem tam tehdy vběhl v zásahové výstroji, vzal si lano a žebřík, abych roznesl váhu, ale hned u břehu jsem se propadl do ledu – a tím to pro mě skončilo. Až jeden z jejich kamarádů jim donesl lano. To nás vedlo k tomu, že jsme se chtěli proškolit, abychom uměli reagovat v takových situacích. Přes velitele okresu jsme se dostali k výcviku Červeného kříže. Prošli jsme si školením a díky tomu jsme teď tzv. předurčená jednotka na záchranu tonoucí osoby na klidné hladině. Navíc jsme získali motorový člun, který jsme slavnostně pokřtili 3. května a který nám pomůže nejen v našem rajonu, ale i okolí.

A jak vidíš budoucnost jevanských hasičů?
No, hlavně bych chtěl, aby to dál fungovalo jako doteď. Aby to nebyl jen kroužek pro dospělý, ale aby opravdu vznikla nějaká dětská složka. Aby se našli další lidi, co to povedou dál, aby to nestálo jen na pár jménech. A třeba novou hasičárnu, třeba jako mají ve Skalici, ta se mi líbí. Uvidíme, jaký bude další vývoj.

Co by sis přál, aby si lidé v Jevanech uvědomili o vás, o hasičích?
Snad jen to, že jsme tady pro lidi. Nejde jen o soutěže, ale hlavně o pomoc a připravenost, když se něco stane. Všechno děláme dobrovolně – ve volném čase, po práci. Zdarma. A i když teď veřejně nikoho nehledáme a tým máme obsazený, když se někdo vážně zajímá a chtěl by se zapojit, jsme tomu otevření.

Díky, Romane. Za rozhovor, ale hlavně za to, co děláš.
Taky díky, že o nás mluvíte.

Povídání nejen o hasičské historii

Autorka: Viktorie Pacourková
Foto: Archiv SHD Jevany

S Romanem Trmalem a Zdeňkem Krchovem jsem si povídala především o historii jevanských hasičů.

Kronika vašeho sboru končí někdy na začátku 90. let. Co se tehdy stalo?
Zdeněk: Poslední zápisy jsou zhruba z roku 1992 nebo 1993. Pak byl takový mrtvý bod, sbor byl v útlumu. Až když se sbor znovu obnovil, začaly se dělat nové záznamy z valných hromad a schůzí.

Našli se lidé, kteří udrželi hasičskou činnost i v té době?
Roman: Přesně tak. Letos 3. května jsme ocenili ty „staré pardály“, kteří to táhli i v dobách útlumu. Někteří z nich byli aktivní členové SDH, jiní aspoň jezdili s výjezdovou jednotkou. Třeba Pepa Hedrlín. Ten jel k zásahu klidně v šortkách a pantoflích. Pro profesionální hasiče to byl možná šok, ale taky si ho vážili. Přijel cisternou, která vezla šest kubíků vody.

To je nezvykle hodně, že?
Zdeněk: Ano, tahle jevanská Tatra je specifická. Původně šlo o letištní speciál. Má dvě lafety na střeše pro dálkové hašení. I dnes, kdy se používají pěny a vysokotlaká hašení, je šest kubíků vody pořád výjimečné. Většina moderních vozů veze sotva dva kubíky.

Víte, kdy se tahle Tatra do Jevan vlastně dostala?
Roman: Já mám její příběh trochu zmapovaný. Původně byla na letišti, pak šla do vojenského skladu a nějakým způsobem se podařilo starému panu Paličkovi – velké šajbě u hasičů – ji přes armádní kanály dostat až sem do Jevan. Ale přesné detaily už nevím.

V jakém je dnes Tatra stavu?
Roman: Před asi osmi lety prošla velkou repasí, za zhruba 700 tisíc korun. Karosářské opravy, technické úpravy, všechno proto, aby vydržela co nejdýl. Dneska má samozřejmě nějaké „mouchy“, ale technicky je v dobrém stavu. Hodně pomohl příchod Honzy Malíka, je to motorář a jeho táta taky. A nejen chlapi Malíkovi, ale i další vyvíjejí aktivitu na Tatře, s nadšením a sami od sebe, protože vidí, že je to potřeba, tu promazat, tu něco vyměnit, a to je pro mě jako velitele jednotky pomoc, které si nesmírně vážím.

Jak to vlastně celé začalo? Kdy byl sbor v Jevanech založen?
Zdeněk: Ustavující schůze proběhla 17. prosince 1905. Tehdy se přihlásilo 19 činných členů a 17 přispívajících. Už o měsíc později přibylo dalších 21 přispívajících. Roční příspěvek byl 2 koruny

40 haléřů. Aktivní členové nic neplatili, možná i proto, že těm přispívajícím pak hasili dům dřív.

Zazněla zmínka o praporu. Máte dnes nějaký?
Zdeněk: Teď se nám podařilo získat nový prapor, což je skvělé. Ten původní byl tzv. župní a pořídili ho v roce 1924, skoro dvacet let po založení sboru. Župa byla tehdejší hasičská organizace, něco jako dnešní krajský svaz. Bohužel netušíme, kde historický prapor skončil.

A k čemu vlastně prapor je?
Zdeněk: Je to symbolika. Používá se při výročích, slavnostních schůzích a důležitých událostech. Je to výsostná věc každého sboru.

Kdy byl první výjezd jevanských hasičů?
Zdeněk: První zaznamenaný výjezd proběhl někdy v říjnu roku 1906. To víme podle dochovaných záznamů i dobové fotografie.

A kde tehdy stála hasičárna?
Zdeněk: První hasičská zbrojnice byla postavená také v roce 1906. Stála západně od zvoničky, zhruba tam, kde jsou dnes ty břízky, na tom plácku. Byla to v zásadě jednoduchá stavba pro základní vybavení. Některé záznamy dokonce zmiňují, že její součástí mohla být i obecní šatlava.

Jaký byl další vývoj hasičárny?
Zdeněk: V roce 1937 byla tato původní stavba stržena a začala se stavět nová zbrojnice. Tentokrát právě na jih od zvoničky, tedy na místě, kde stojí dodnes.

Bližnímu na pomoc,
vlasti k oslavě,
hasičstvu zdar.
Prapor se lvem,
používaný za první republiky.
Autentický jevanský.

Bohu ke cti,
bližnímu ku pomoci.
Prapor s Floriánkem,
používaný za Rakouska.
V Čechách byl obvykle užívaný.

V té podobě sloužila až do 60. let, ale protože postupem času nevyhovovala novým rozměrům techniky, začala v roce 1966 přístavba větší garáže. Ta probíhala svépomocí, trvala zhruba tři roky a dokončena byla v roce 1969.

Co se dělo dál?

Roman: V roce 1985 sem přivezli z okresu zánovní Trambus, který se ale nevešel do tehdejší garáže. Tak ho hasiči parkovali přes léto na návsi a přes zimu ho různě střídavě schovávali ve stodolách, kdo měl místo. V roce 1987 se proto začala stavět nová hasičárna, v podstatě tak, jak ji známe dnes. Opět svépomocí a trvalo to víc než rok. Od konce 80. let tedy máme současný objekt.

A komu byste chtěli na závěr věnovat pozornost nebo poděkování?

R a Z: Hlavně rodinám spojeným s hasiči v Jevanech od začátku. Tito členové se hasičině věnovali napříč generacemi. Jsou to Hedrlínovi, Čechrákovi, Pačesovi, Tlamichovi... Jsou to jména, která se v historii našeho sboru opakují – mnozí z nich byli u zakládající členské schůze, jiní pak starostové nebo velitelé, a vždycky se aktivně podíleli na chodu sboru.

Díky, hoši, za vaši práci a váš čas. Bez vás by to nešlo. ●

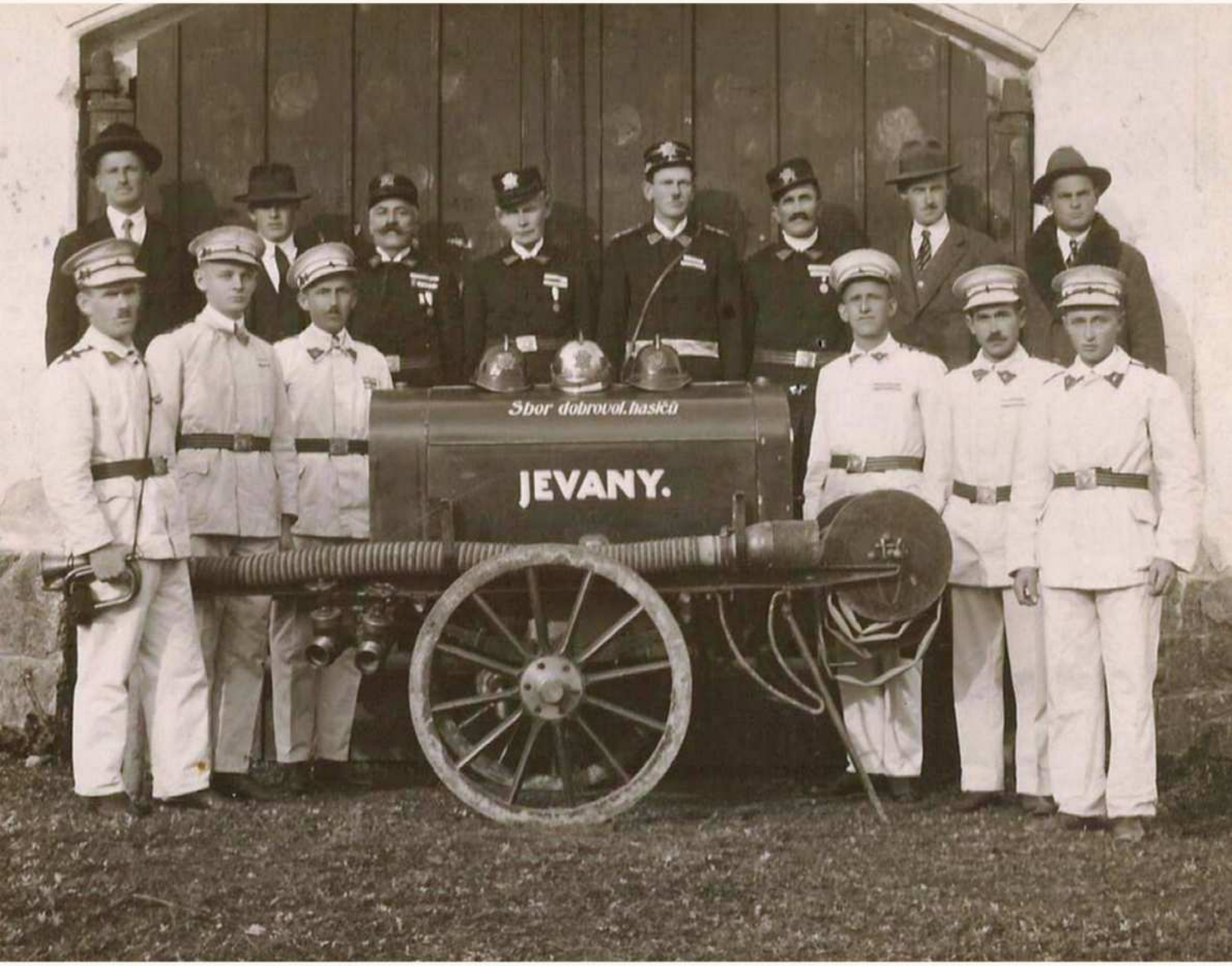

120 LET SDH JEVANY

1905 2025

Autorka: Lucie Hladká
Foto: Zbyněk Hozák

V sobotu 3. května 2025 se v Jevanech slavilo ve velkém stylu! 120 let dobrovolných hasičů si totiž žádá pořádnou oslavu. A ta se našim hasičům opravdu podařila.

Sobotní program zahájil kolem poledne velitel jevanských hasičů Roman Trmal na parkovišti u jevanského rybníka. Nejprve přivítal všechny významné hasičské členy, rozhodčí, nastoupené jednotky okrsku číslo 5 Mukařovsko a fanoušky, kteří se sešli v hojném počtu. Seznámil nás s harmonogramem celé akce i organizací požárních útoků a poté jsme se všichni přesunuli na louku za lávkou, kde se pomalu začaly připravovat jednotlivé sbory. Celé klání odstartovalo delšími požárními útoky v podání mladších mužů. Delší proto, že na začátku se spojují tři tzv. béčka, kdežto u kratších útoků vedou od mašiny k rozdělovači béčka jen dvě.

Jako úplně první se na start závodu postavilo družstvo domácích mužů. Úkolem každého týmu bylo nejprve si na platě u mašiny v časovém limitu několika minut připravit všechno potřebné, tedy hadice, savice, proudnice a rozdělovač. Po uplynutí této doby se celé družstvo postavilo na startovní čáru a netrpělivě čekalo na zahajovací výstřel. Jakmile se ozvala ohlušující rána, všichni se okamžitě vyřítili ke svým proprietám. Byla radost sledovat, jak jsou závodní týmy sehrané. Jak každý přesně ví, co a kdy má dělat. Jedna parta musí zajistit nasátí vody pomocí savic z kádě a druhá zapojit vedení hadic a rozdělovače a „sestřelit“ dva terče na konci tratě na pláži. Při každém pokusu obecenstvo nadšeně fandilo.

Všechna družstva absolvovala dva pokusy s tím, že do výsledků se jim započítal jen ten lepší.

Jakmile se odběhly delší útoky, zavelel Honza Palička k přesunu na pláž. Roman Trmal společně se Zdeňkem Krchovem a dalšími členy jevanské posádky předvedli záchranu tonoucího z vodní hladiny. Následovalo představení zbrusu nové posily našeho jevanského sboru, v podobě darovaného motorového člunu, který dostal hrdé jméno Kapršleh. Plavidlo pokřtil se slovy: „Ať nám hezky slouží na tom našem jevanském moři“, pan Ing. Pavel Horáček z ČZU. Shodli jsme se, že lepší přání člun ani dostat nemohl.
Občerstvení na parkovišti nabízelo širokou paletu dobrot, takže si vybral opravdu každý.

Langoše, speciality z grilu, popcorn i studené pivo a malinovka mizely rychlostí blesku. Pro děti bylo připraveno i malování na obličej, a tak nebyla nouze o malé tygry, víly nebo hasiče se srdíčky na tváři. V soutěžním duchu se pokračovalo i dál. Běhaly se kratší útoky, tentokrát v podání mladších mužů, žen a smíšených družstev.

Nad výkony některých soutěžících uznale pokyvovali i zkušení veteráni. Nadupané ženské družstvo z Tehovce nasadilo takové tempo, že jim i někteří chlapi tiše záviděli.

Aby to nebyla jen čest a sláva, došlo i na přátelské hecování. Jevanští borci se vsadili s týmem z Doubku o basu piva, kdo bude rychlejší. Naši chlapi dělali, co mohli, ale přesto basa putovala k soupeřům.

Během kratších útoků proběhl další slavnostní moment. Za přítomnosti starostky obce Pavlíny Kratochvílové a doprovodu trubačů z Černokosteleckého zámeckého orchestru došlo k pokřtění dalšího dárku pro jednotku - nového praporu jevanského sboru.

Po vyhlášení vítězů následovalo ocenění pamětníků, kteří ve sboru působili už v sedmdesátých letech a mají velký podíl na tom, že hasiči v Jevanech nezanikli. **Mezi oceněnými byli např. pánové „Cibulák“, Čechrák, „Ducháček“, Hedrlín, Kilián, „Louňovák“, Malík, Malkovský, „Modrák“ a Pokorný.** Některá ocenění byla udělena in memoriam. Minutou ticha jsme uctili památku všech, kteří se oslav již nemohli zúčastnit.

Zábava pokračovala v dobré náladě za doprovodu kapel až do pozdních večerních hodin.

Byl to den plný nejen soutěží, adrenalinu a smíchu, ale i vzpomínek a emocí.

Děkujeme našim hasičům a hasičkám za tuto krásnou akci a parádní reprezentaci, kdy ženy obsadily 2. místo a muži 3. Velice si vážíme všeho, co pro obec ve svém volném čase a zadarmo děláte. Jsem pyšná, že hasičské srdce v Jevanech bije už 120 let a evidentně pořád naplno.

Mnoho úspěchů do dalších let.

Lesy ČZU

JAK SE DO LESŮ volá...

Autorka: Viktorie Pacourková
Foto: Archiv Lesy ČZU

V pátek 28. března se v restauraci Na Statku konala beseda s názvem Jak se do lesů volá, pořádaná Obecním úřadem ve spolupráci s Lesy ČZU. Diskuze, která začala v 19 hodin, přilákala slušný počet účastníků; sál byl zaplněn, avšak stále zůstával dostatek volných míst k sezení. Jako předsedkyně spolku Jezevec z. s. jsem si takovou debatu nemohla nechat ujít, protože na místních lesích nám záleží.

Hned na úvod mě překvapilo, kolik projektů Lesy ČZU v našich lesích realizují a jak těžké je se o nich dozvědět. Všechny informace jsou sice dohledatelné na jejich internetových stránkách, ale ty zřejmě nemají vysokou návštěvnost ani dostatečnou propagaci – a přiznávám, že ani já jsem je dosud nenavštívila. Mám pocit, že by Lesy ČZU mohly o těchto skvělých iniciativách, jako jsou například obnova tůní nebo revitalizace Jevanského potoka, informovat veřejnost i jinými způsoby.

Pozitivní zprávou bylo oznámení plánované spolupráce Lesů ČZU s Obecním úřadem na organizaci dětského dne. Jako matka tří dětí tuto iniciativu velmi oceňuji a jsem zvědavá, jak se jim podaří akci zrealizovat.

Zajímavostí je, že Lesy ČZU letos slaví 90. výročí svého založení. Během své historie se podílely na mnoha projektech zaměřených na ochranu a obnovu lesních ekosystémů, čímž významně přispěly k rozvoji lesnictví v naší oblasti. Prezentace trvala přibližně 20 minut a následovala ji, jak trefně poznamenal pan Janda, „grilovačka“.

Za mě to naopak byla příjemná diskuze v přátelském duchu. Jedním z hlavních témat byla nová vyhláška Ministerstva zemědělství, která od 1. dubna 2025 omezuje lov lišek v období od 1. března do 30. června a zároveň prodlužuje celoroční lov býložravé spárkaté zvěře do dvou let věku.

Aktivní účastnice předložily fotografie zastřelených březích samic a novorozených mláďat a poukázaly na problematiku, že celoroční odstřel se týká i březích samic a jejich mláďat. Pan Silovský se zdržel vyjádření osobního názoru, avšak uvedl, že Lesy ČZU se zaměřují na odstřel zvěře převážně v podzimních a zimních měsících. Když přišla řeč na lišky, pan Silovský poznamenal, že liška je jejich kamarád, který jim pomáhá s regulací hrabošů, proto je neodstřelují.

Dalším diskutovaným bodem bylo čištění Jevanského rybníka. Bylo zmíněno, že ačkoli byl tento projekt v minulosti plánován, byl odložen kvůli obavám z rozsáhlých zásahů do okolí, zejména do vozovek. Aktuálně je tento záměr stále v plánu, avšak s dlouhodobým horizontem realizace.

Zleva: Ing. Václav Silovský a Ing. Zdeněk Macháček, Ph.D.

Věděli jste, že se změnilo turistické značení ve Voděradských bučinách? Na tuto zajímavost upozornil jeden z občanů. Lesy ČZU o této změně byly informovány, avšak samotné značení je v kompetenci Klubu českých turistů, který se stará o údržbu více než 43 000 km turistických tras po celé ČR. Z tohoto důvodu jsme nezjistili pravý záměr této změny, protože jediný, kdo o ní může poskytnout podrobnější informace, je právě Klub českých turistů.

Diskutovalo se také o fauně našich lesů. Věděli jste, že v našem okolí žijí bílí daňci? Pan Silovský dokonce zmínil, že nedávno pozoroval dvě až tři tato vzácná zvířata. Možná se nám poštěstí je při procházce lesem zahlédnout.

Téma se stočilo i k revitalizaci studánek, přičemž zaznělo, že ty nejnavštěvovanější jsou v dezolátním stavu. Lesy ČZU podotkly, že jejich opravu mají v plánu, ale v dlouhodobějším horizontu. Padl také návrh ze strany občanů na jejich svépomocnou obnovu, s čímž osobně souhlasím. Co vy na to? Pustíme se do toho?

Probírala se i slintavka a kulhavka. Bylo konstatováno, že zdejší zvěř je zatím v pořádku a ani vzteklina zatím nebyla zaznamenána.

Mě osobně překvapil výzkum, který probíhal v době lockdownu a zaměřoval se na počet návštěvníků v lese. Celkem se v rámci výzkumu naměřilo 1 300 lidí.
Pan Silovský uvedl, že ani takto vysoký počet návštěvníků nenarušil spánek divočáků, což naznačuje, že pokud se v lese chováme ohleduplně, můžeme jeho krásu sdílet se zvířaty, aniž bychom je rušili.

Celkově hodnotím besedu jako velmi užitečnou a přínosnou a ještě jednou děkuji Obecnímu úřadu a Lesům ČZU za její realizaci. Na místě panovala přátelská atmosféra a zaznělo mnoho vtipných hlášek, u kterých jsme se společně zasmáli. A nejčastěji používané slovo večera? To bylo určitě „výhledově“. Beseda byla ukončena před devátou hodinou večerní, což bylo tak akorát.
Užívejme naše lesy a starejme se o ně.
Pro nás i pro další generace.

Igor Mikula: fotograf, který vyměnil modelky za žáby

Autorka: Viktorie Pacourková
Foto: Igor Mikula

Nedávno jsem měla tu čest sednout si s Igorem Mikulou na příjemný rozhovor přímo u nás v Jevanech. Během našeho povídání jsme se zaměřili především na žáby a jejich fascinující svět. Igor Mikula je renomovaný fotograf a ochránce přírody, známý především díky svým unikátním fotografiím zvířat a přírodních scenérií. Jeho práce se soustředí nejen na zachycení krásy přírody, ale také na její ochranu, přičemž se specializuje na dokumentování ohrožených druhů. Jeho snímky často ukazují zvířata v jejich přirozeném prostředí, a to i na těch nejodlehlejších místech naší planety.

Na úvod se tě chci zeptat – na co se tě lidi ptají nejčastěji a na co já se tě ptát nemám?

Ptají se mě furt na to samé – jak jsem začal fotit a co mě k tomu vedlo. Ale to se klidně ptej, protože ty rozhovory nejsou nikdy pro tu stejnou skupinu lidí. Když se mě na to zeptají v Praze, neznamená to, že to ví někdo, kdo je tady. Ty stejné otázky mi vůbec nevadí.

Tak mi na to tedy rovnou odpověz.

Já jsem měl přírodu rád od malička. Jako malý jsem si přál být přírodovědec. Vždycky jsem u babky pozoroval živočichy a sbíral jsem žáby, kterých tam byla spousta. Tehdy jsem o nich ještě nic nevěděl, ale měli jsme na zahradě hodně vody a s bráchou jsme je sbírali a dávali do vany. Babka už se tolik netěšila, ale my ano.

A co focení, to přišlo později?

Jo. Původně jsem chtěl fotit ženské – klasika. Ale to mi moc nešlo. Tak jsem se radši vrátil k tomu, co mi šlo víc, ke zvířatům. I to mi zpočátku moc nešlo, ale pak se to zlomilo. Začal jsem chápat základy jako expoziční trojúhelník, ISO a další. A najednou se ti něco povede a říkáš si: „Ty vole, to je dobrý!“ A to tě nakopne, takže dnes fotím nejen zvířata, ale i ty ženský.

Platí u tebe pravidlo, že raději uděláš tisíc fotek než jednu vysněnou?

Záleží na situaci. Když fotíš kolibříky v džungli, co se hrozně rychle hýbou, nasekáš stovky fotek. Ale pak jsou druhy, za kterými jdeš cíleně, a tam chceš právě tu jednu, vysněnou. Někdy máš jen jeden pokus. Když se to nepovede, třeba už nikdy nebude další.

Ale zpět k žábám. Máš hodně zkušeností z terénu, setkal ses s jejich migrací. Můžeš mi popsat, jak to vlastně vypadá?

No... vypadá to tak, že žabka vyrazí přes cestu a tam ji srazí auto. Teď vážně. Obojživelníci u nás hibernují, tedy se schovávají do úkrytů. No a v březnu a dubnu, když se oteplí a často i prší, se vydávají na cestu k vodě, kde se rozmnožují. Jenže často mezi lesem a vodou vede silnice a ta je pro žáby smrtící překážkou.

Můžeme žábám nějak pomoci při migraci?

Tohle je složitá otázka. V některých lokalitách probíhá sběr žab pomocí nízkých zábran nebo plotků, které je navedou do kbelíků. Ty se kontrolují a žáby se pak přenášejí přes silnici. Takové zábrany jsou např. směrem na Hradec a Mnichovice.

A jak je to v Jevanech?

V Jevanech je to trochu složitější. Žáby se tu na jaře vydávají k vodě přes hlavní silnici, třeba směrem k rybníku na Pražské ulici. Nezřizují se tu zábrany, protože práce s obojživelníky vyžaduje povolení a tady nepůsobí žádná organizace, která by záchranné akce koordinovala. Navíc je pro žáby obrovskou překážkou množství soukromých pozemků s dlouhými ploty. Takže je jejich přirozená cesta k rozmnožovacím místům v podstatě zablokovaná.

Žáby migrují převážně v noci, kdy je provoz na silnicích méně předvídatelný, tím pádem i nebezpečnější. Nejjednodušší způsob, jak jim v takových lokalitách pomoci, je jezdit v noci opravdu opatrně a pomalu. Nestačí je jen sbírat. Pokud se o to někdo pokouší, musí měnit rukavice, dezinfikovat kbelíky, protože mezi obojživelníky se šíří chytridiomykóza, plísňové onemocnění, které je pro ně smrtelné.

Chytridiomykóza? To slyším poprvé.

To je zákeřná nemoc – plíseň, která napadá kůži žab. Přes kůži dýchají, takže postupně zkomírají. U nás se to léčit nedá. Nakažená žába může v kbelíku nakazit ostatní. Proto by to měli dělat lidé se vzděláním v biologii a ideálně by měla proběhnout analýza lokalit.

Jaké druhy žab u nás nejvíce migrují?

Nejvíc migrují skokani hnědí a obecní nebo ropuchy obecné.

A je na žábách něco zajímavého, nebo jsou to prostě jen žáby?

Toho je spousta. Třeba už během samotné migrace. Samců bývá víc než samiček a díky tzv. amplexu (pářícímu chvatu) se samec přichytí na samici a drží se jí cestou k vodě. Někdy se na jednu samici přichytí i víc samců najednou, což pro ni může být dost náročné až nebezpečné.

A pak jsou tu úplné kuriozity. Třeba existuje druh žáby, která spolkne vajíčka, nechá je vyvíjet ve svém žaludku a pak je „vykašle“ jako pulce – žába žaludeční (*Rheobatrachus*).

Nebo pipa americká, která nosí vajíčka v kapsách na zádech, kde se z nich vyvíjejí žabky.

Existují i skokani dřevní (*Rana sylvatica*), kteří dokážou přežít zimu v zamrzlém stavu, doslova jako ledové kostky. Když se oteplí, rozmrznou a ožijí. Zajímavé jsou také takzvané skleněné žáby (rod *Centrolenidae*).

Jsou průhledné, takže jim vidíte srdce, jak bije. Je toho mnohem víc, svět žab je fakt fascinující svět.

Ty ale kromě focení i natáčíš dokument, že?

Jo, teď dělám na dokumentu o žábách *Hyloscirtus larinopygion* a celkově o vlivu člověka na přírodu. Natáčím to sám, i financuju, a bude to trvat dlouho. Naposled se mi třeba utopil dron v řece, ale i přes všechny tyhle lapálie to chci dodělat. Teď mám natočený trailer, takže se to posouvá.

Zmiňoval jsi mi i focení jaguárů – co s nimi chystáš?

Jo, chci nasadit fotopasti do oblastí v Kolumbii. Vím o farmě, kudy prochází. Je to náročný projekt, ale mám vizi a těším se.

Sleduju ale i zvířata kolem lidských obydlí – lišky, kuny, sýkorky. I to je fascinující. Vlastně mě k tomu přivedl covid, kdy jsem začal sledovat přírodu přímo za domem.

Co tobě osobně příroda dává?

Klid. Když jsem v terénu, všechno zapadne jako puzzle. Pozoruju sýkorky na své zahradě. Už se mě nebojí, ví, že jim neublížím. Když přírodě dovolíš, aby tě přijala, přijme tě.

Díky, Igore, za moc příjemný rozhovor. Přeji ti, aby se ti všechny tvé sny a plány splnily.

Taky děkuji.

Igor Mikula je slovenský fotograf a cestovatel, který se specializuje na wildlife a přírodní fotografii. Jeho snímky zachycují krásu přírody po celém světě, přičemž v roce 2021 získal hlavní cenu v soutěži Czech Nature Photo za fotografii hnízda kosů. Kromě toho je aktivní i v portrétní fotografii a jeho práce jsou známé kreativním využitím světla.

Z jevanského humoru

Přijde Fanda domů a povídá manželce:
„V neděli se mnou nepočítej,
jdu si zajezdit na koni."
Manželka na to:
„Z toho asi nic nebude.
Před chvílí volala klisna, že čeká hříbě..."

U doktora:
„Tak co máte za problém, paní?"
„Po ránu mě strašně bolí v krku."
„Tak si vždy vykloktejte syrové vajíčko."
„Ale já vajíčka nesnáším!"
„No tak si je kupte v samoobsluze."

Na pořádnou dávku nejen humoru, ale hlavně sportu a dobré nálady všechny zveme na:

Víte, co je to sarkasmus? Když se vás kanibal zeptá, jestli zůstanete na oběd.

Co se týká genderové rovnováhy, nejlépe to funguje v oboru svářečství. Na každého svářeče totiž připadá jedna svářečka.

Vytahují se před sebou tři, kdo má váženější příbuzenstvo.
První: „Můj bratranec je biskup – každý mu říká Excelence."
Druhý: „Můj strýc je bankéř – všichni mu říkají pane prezidente."
Třetí: „To nic není. Já mám tchyni – a každý, kdo ji uvidí, říká Pane Bože."

Za zaslané vtipy děkujeme panu Dorschnerovi.

RECEPTY NAŠICH HOSPODYNĚK

OVOCNÉ TVAROHOVÉ KNEDLÍKY
od Lucky Hladké

Ingredience:

- 12 polévkových lžic hrubé mouky
- 1/2 kávové lžičky kypřícího prášku
- 2 kávové lžičky másla
- 1 vejce
- 1 měkký plnotučný tvaroh
- špetka soli
- ovoce
- zakysaná smetana
- máslo
- moučkový cukr na posypání

1. Smícháme všechny ingredience včetně másla, které jsme nechali změknout a vše dobře zpracujeme.
2. Čerstvé ovoce obalíme tenkou vrstvou těsta.
3. Do většího hrnce dáme dostatečné množství vody, kterou přivedeme k varu.
4. Knedlíky do ní vložíme a jakmile vyplavou, tak je vaříme ještě cca 8 – 12 minut (dle velikosti).
5. Hotové knedlíky přelijeme zakysanou smetanou a rozpuštěným máslem. Nakonec je posypeme moučkovým cukrem.

ŠLEHAČKOVÁ ROLÁDA S JAHODAMI
podle Markéty Vávrové

Ingredience:

- 5 vajec
- 100 g pískového cukru
- 2 lžíce kakaa
- 2 lžíce polohrubé mouky
- 250 ml smetany ke šlehání
- 1 balíček ztužovače šlehačky
- 200-250 g jahod
- moučkový cukr

1. Z pěti bílků vyšlehejte sníh a za stálého míchání přisypávejte cukr. Následně vmíchejte žloutky. Do vzniklé hmoty přidejte kakao promíchané s moukou.
2. Na plech rozložte pečicí papír, rozetřete na něj těsto a pečte v předehřáté troubě na 200 °C přibližně 7 minut. Upečené těsto ještě horké stočte i s papírem. Asi po jedné minutě rozviňte, sejměte papír a nechte vychladnout.
3. Připravte si našlehanou šlehačku se ztužovačem, rozetřete ji na vychladlé těsto a posypte kousky jahod. Plát těsta zaviňte a nechte vychladit v ledničce.
4. Před podáváním lehce pocukrujte a případně ozdobte zbytkem jahod.

VEGE SPECIÁL OD JANY

Janča, místní odbornice na vege stravu, si pro nás připravila recepty z dostupných surovin, které jsou výživné a lehce stravitelné.

JAHLOVÁ BATÁTOVÁ KAŠE A ZELENINOVÉ PLACKY

Kaše:

Ingredience:

- **uvařené jáhly (klidně rozvařené)**
- **uvařené batáty**
- **voda z vaření batátů**
- **mléko nebo smetana**
- **kousek másla**
- **sůl**

Postup:

Uvařené jáhly smíchejte s uvařenými batáty. Podlijte trochou vody z vaření batátů, případně přidejte mléko nebo smetanu a dochuťte kouskem másla. Osolte a rozmixujte do hladka.

Placky:

Ingredience:

- **½ květáku**
- **1–2 menší mrkve**
- **½ cibule**
- **1 vejce**
- **pohanková nebo špaldová mouka (dle potřeby)**
- **hrst ovesných vloček**
- **čerstvé bylinky**
- **sůl**

Postup:

Zeleninu nasekejte najemno v robotu. Pokud robot nemáte, květák a mrkev nejprve napařte a rozmačkejte. Vše smíchejte, osolte a dochuťte bylinkami. Tvarujte placky a pečte v troubě na 180 °C přibližně 40 minut.

CUKETOVÁ OMÁČKA S TEMPEHEM

Ingredience:

- **1 cibule**
- **1 střední cuketa**
- **1 brambora**
- **lahůdkové droždí (dle chuti)**
- **rostlinná nebo klasická smetana**
- **olej**
- **sůl**
- **(volitelně) stroužek česneku**
- **(volitelně) kousek másla**
- **tempeh**
- **kroupy/těstoviny**

Postup:

Na oleji osmahněte najemno nakrájenou cibuli dozlatova. Přidejte na kousky nakrájenou cuketu (se slupkou), chvíli restujte, poté přidejte na kostičky nakrájenou bramboru. Osolte, přidejte lahůdkové droždí a podlijte trochou vody – jen tolik, aby nebyly suroviny zcela ponořené. Přikryjte a duste, dokud brambora nezměkne.

Nakonec přilijte smetanu, případně přidejte kousek másla. Pro ostřejší chuť můžete přidat stroužek česneku. Rozmixujte do hladka a podávejte teplé.

Tempeh nakrájejte na plátky, krátce naložte do sójové omáčky a poté osmahněte na pánvi dozlatova.

Podávejte například s kroupami nebo s těstovinami.

Dobrou chuť a díky Jani J. za recepty.

NOVINKY Z NORY JEZEVČÍ

JE·ZE·VEC

Autorka: Viktorie Pacourková
Foto: archiv Jezevec z.s.

Náš Jezevec už dávno není žádné čerstvě narozené klubíčko. Roste nám ze všech těch krásných věcí, které spolu vytváříme – z pohybu, z radosti, z nových nápadů i z toho, že se nebojíme být spolu venku, vevnitř, v dešti i na slunci. A tak vám dnes přinášíme novinky z naší nory, která dýchá životem celé obce.

Hýbej se s námi

Každý víkend patří pohybu. Soboty si dáváme do těla na lekcích jako bodystyling, kruháč, zumba, švihadla nebo aerobik. Neděle naopak patří józe, klidu a protažení, ideálně venku u jevanského rybníka, nejkrásnějšího cvičebního místa široko daleko. A když zrovna počasí nepřeje, jsme vděční za tělocvičnu, která nám dává zázemí. Máme radost, že nás přibývá. Děkujeme, že tvoříte vesnici plnou aktivních žen – a teď už i mužů! A děkujeme i našim lektorkám, které si pochvalují, jak jsme šikovní.

Mámy v pohybu, děti v poklidu

Úterní dopoledne patří maminkám s malými dětmi. Lekce v tělocvičně vede Gabča, která se zaměřuje hlavně na posílení středu těla, protože ten po porodu dostává často zabrat. Děkujeme, Gabčo, že sis to vzala na starost. A všem maminkám přejeme, ať se ve svém těle cítí krásně a silně.

Čarovná stezka kouzelníka Jevina

Na Prvního máje se opět rozezněly uličky Jevan smíchem dětí. Stezka začínala u zvoničky a vedla přes devět zastavení, kde děti vařily lektvary dobra, házely přání do košíku nebo přály kamarádům něco hezkého. Zúčastnilo se kolem 70 dětí a jejich radost i dojetí mluvily za vše.

Děkujeme všem, kdo pomáhali i sponzorům, kteří akci podpořili, díky vám mohly děti během celé akce uzobávat čerstvé ovoce a odnést si krásné zážitky.

Nohec Borec 2025

Chystá se třetí ročník našeho oblíbeného amatérského nohejbalového turnaje! Nohec Borec se odehraje na Den otců, tedy v neděli 15. 6. na multifunkčním hřišti – letos v RETRO stylu! Připravujeme i zábavu pro děti a fanoušky: malování na obličej, skákání přes gumu, cvrnkání kuliček a další retro radovánky. Občerstvení nebude chybět. Chcete si zahrát? Napište nám, třeba ještě bude místo!
A všichni ostatní přijďte fandit a užít si den plný radosti!

21. červen Den jógy

A tak si v sobotu 21. 6. zacvičíme společně! Od 9 hodin vás zveme na otevřenou jógovou lekci na pláži, která bude součástí akce Jevanský Paddleboard contest. Po lekci si můžete jógu vyzkoušet třeba i na vodě a nechat se unášet letní atmosférou již desátého ročníku Paddleboard contestu. Děkujeme organizátorům za vstřícnost a ochotu.

Ovozel bedýnky jsou zpět

Od června se do Jevan opět vrací oblíbené bedýnky od farmáře Milana Dvořáčka z ekologicky hospodařící farmy bez BIO certifikace.
Každých 14 dní si můžete vyzvednout cca 4–5 kg čerstvé sezónní nadílky za 300 Kč – mix zeleniny a ovoce v poměru dle sezóny. Výdej je na adrese Kozojedská 185.
Přijďte s vlastní taškou nebo využijte zálohovanou bedýnku.

Nově i dovoz bedýnek z Kozojed od Jezevce!

S radostí přidáváme možnost dovozu i bedýnek od Jitky z Kozojed, které jste už možná zaznamenali v předchozích číslech. Těší nás váš rostoucí zájem o podporu lokálních pěstitelů a chceme je takto podporovat. Díky vám dáváme smysl místnímu zemědělství i komunitě!

A co ještě máme na konec?

Máme nové jezevecké logo.

Připravujeme pro vás spoustu novinek a na podzim se samozřejmě můžete těšit na oblíbené **Podzimní slavnosti**.

Moc nás těší, že se naše komunita stále rozrůstá. Nově jsme otevřeli možnost stát se členem spolku. Pokud vás baví sport, příroda, nebo rádi pořádáte akce, které spojují lidi, ozvěte se nám! Držíme při sobě a rosteme společně, neváhejte a ozvěte se. Budeme se těšit!

jevanskyjezevec@gmail.com

JE·ZE·VEC

Víte, že...

Tříkrálová sbírka je každoroční akce organizovaná Charitou Česká republika a jí sdruženými lokálními charitami. Navazuje na tradici koledování na Tři krále (tj. 6. ledna) a má charakter celonárodní sbírky. Jejím hlavním cílem je pomoci nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísni a dalším sociálně potřebným lidem – především v regionech, kde sbírka probíhá.

Tříkrálová sbírka v Jevanech

Autorka: Markéta Vávrová
Foto: Archiv Sdružení jevanských sousedů

V neděli 12. ledna proběhla v Jevanech Tříkrálová sbírka pro Arcidiecézní charitu Praha – Domov pro seniory kardinála Berana v Mukařově. Děti, které koledovaly pod vedením dospělých, se svého úkolu ujaly zodpovědně a s velkým nadšením. Měly připravené nejen kostýmy (plášť, korunu), ale i text písně. Peněžní dary se vybíraly do zapečetěné kasičky. Protože jsme obdrželi pouze jednu, rozdělili jsme se na dvě skupiny, abychom mohli obejít co největší část Jevan. První skupina, rodina Dvořákových (Felix, Xaver a Oskar), vyrazila dopoledne a prošla oblast centra obce.

Odpoledne vyrazila druhá skupina – Bára H., Nicol S., Tina T. a Kryštof Š.. Prošli ulice Rekreační, Zahradní, Aldašínskou i Černokosteleckou. Jen touto částí Jevan šli čtyři hodiny, a i přes chladné počasí si děti po celou dobu udržely skvělou náladu. Všichni, kterým děti zazpívaly, přispěli – někdo více, někdo méně. Nejde o částku, ale o ochotu pomoci. Právě to je smyslem sbírky. Na závěr si děti za odměnu pochutnaly na teplé čokoládě v místní kavárně.

A kolik se nakonec vybralo? Skvělých 11 129 Kč! Jevany tak přispěly nejvyšší částkou ze všech sbírek pod farností v Mukařově.

MaSoPuSt je tu!

Autorka: PaedDr. Romana Malkovská
Foto: Archiv Sdružení jevanských sousedů

Krásná neděle 16. února 2025 přilákala mnoho návštěvníků na náš již třetí masopust v Jevanech. Nejprve jsme podle tradic uspali medvěda na naší návsi a jako správný masopustní průvod jsme vyrazili na cestu po vsi. Doprovázela nás kapela a ve vozíku byla spousta dobrot a sluníčková nálada.

Zastavení u některých našich spoluobčanů nám připomínala úplné hostiny. Čekaly nás jednohubky, koblížky, sladkosti všeho druhu i tradiční nápoje a pohostinnost sousedů byla bohatá. V průvodu jsme měli nejenom pestré a nápadité masky, ale i opravdové koně, na kterých se děti mohly svézt.

Masopust se tedy opět povedl a chtěla bych poděkovat všem organizátorům pod vedením manželů Dvořákových, paní Lucky Hladké, Markéty Vávrové a celého jejich realizačního týmu. Umožnili nám prožít krásné masopustní odpoledne a tím pomohli udržet lidové tradice plné radosti a srdce na dlani.

Za Olbramem Zoubkem a Evou Kmentovou

Autorka: Marie Homolová
Foto: Archiv Sdružení jevanských sousedů

Skvělý, silný zážitek, hodně zajímavých informací, víc než příjemně strávené tři hodiny. Tak jsme si vychutnali výlet do pražského ateliéru slavné sochařské dvojice, kam nás pozvala její dcera a naše dnes již bývalá jevanská sousedka, Polana Bregantová.

Sešlo se nás v úterý 5. listopadu početně, kdo by netoužil nahlédnout do světa Olbrama Zoubka a jeho manželky Evy Kmentové? Ostatně právě ona byla příčinou, proč oba patří i do jevanské historie. Její rodiče, výtvarníci František a Marie Kmentovi, si postavili v roce 1931 v ulici V zátiší vilku, v níž u své babičky několik let malá Eva vyrůstala.

Když se pak na UMPRUM, kde studovala sochařství, sblížila s budoucím manželem Olbramem Zoubkem, jezdil do Jevan i on. O jejich sochařské dědictví teď pečuje Nadační fond Kmentová Zoubek, v jehož čele Polana Bregantová stojí. Těžko by tedy o nich mohl někdo vyprávět bohatěji. Dostali jsme tak šanci nejen se vtipně dozvědět jejich příběh, ale taky poznat smysl nadačního fondu, který se snaží chránit Zoubkovo a Kmentové dílo jako čistý celek.

K tomu ostatně patří i dost náročná kapitola: odhalování padělků, kterých se v Zoubkově případě neobjevuje málo. Samozřejmě, nadmíru jsme využili pobyt mezi jeho sochami, i v dílně, kde se dnes restaurují, seznámili jsme se s dvojčetem sochy, která zdobila pracovnu Václava Havla po jeho příchodu na Hrad, je tu Zoubkova poslední velká práce: připomínka komunisty umučeného faráře Josefa Toufara... Silnou chvíli jsme si prožili před posmrtnou maskou Jana Palacha, kterou v nemocnici zemřelému studentovi za dost dramatických okolností sejmul. Navíc spolu s náhrobkem, který vytvořil na Palachův olšanský hrob, byla důvodem, proč se stal tehdejšímu režimu nepohodlným.

Jedna z prostor pražského ateliéru patří tvorbě Evy Kmentové, jejíž jméno jsme vesměs znali, méně už dílo. Talentované, nápadité, moudré, hluboké. Dost důvodů, proč právě o ně je v našich i zahraničních galeriích velký zájem. Tři hodiny krásného času a velkých zážitků, posvěcených slunečným počasím. Polano, děkujeme! ●

*Polana Bregantová (*13. dubna 1954, Praha) je česká knihovnice, bibliografka a publicistka specializující se na výtvarné umění, dějiny typografie a grafického designu. Narodila se jako Polana Zoubková do umělecké rodiny – jejím otcem byl sochař Olbram Zoubek a matkou sochařka Eva Kmentová. Její bratr Jasan Zoubek je rovněž výtvarník.*
A mimo to? Pro nás z Jevan byla donedávna jednou z nejčistších a nejlaskavějších duší, jaké jsme tu měli. Polano, ať se ti na novém místě líbí. Budeš tu chybět. (pozn. red.)

ZIMNÍ SPORTY s eSKáčkem?

Žádný problém...

Autorka: Lucie Hladká
Foto: Archiv SK Jevany

V prosinci jsme opět pořádali naše každoroční mikulášské bruslení, kterého se vždy můžou zúčastnit nejen členovéa kamarádi našeho klubu, ale také jejich rodinní příslušníci. Pravidelně dvakrát ročně si na dvě hodiny pronajímáme velkou plochu v Ice Aréně v Říčanech a užíváme si ledové radovánky, které nám příroda poslední dobou už moc neumožňuje. Moc nás těší, že to, co děláme, dává smysl nejen nám, ale i našim příznivcům, kteří nás podporují. Díky nim pak můžeme realizovat i takto velké události.

SK Jevany to není jen atletika, tenis a bike. Možná vás to překvapí, ale náš klub pravidelně organizuje i lyžařské kurzy. Vše začalo v roce 2022, kdy jsme s Markétou Vávrovou absolvovaly instruktorský lyžařský kurz a zahájily tak novou tradici našeho klubu - **lyžování s SK Jevany**. Oslovily jsme nedaleký lyžařský areál v Chotouni a tamní Školu hravého lyžování. Od té doby vyrážíme každou zimu po dobu šesti týdnů s autobusem plným malých nadšenců pilovat jejich lyžařské dovednosti. Ti, kdo na lyžích nikdy nestáli, začínají se školičkou a ostatní ladí svůj styl s námi na větší sjezdovce. Nic nedokáže překonat dětské nadšení, když poprvé vyjedou na vleku nebo bez pádu sjedou celou sjezdovku. Je radost vidět, jak ti, kteří s námi před lety stáli na lyžích úplně poprvé, dnes jezdí s větrem o závod a ohromně je to baví. Těšíme se na zimu, kdy bychom v této tradici chtěly opět pokračovat. Držte nám pěsti, ať napadne sníh.

ZACHRAŇ SRNČE před sekačkou

Autorka: Lucie Hladká
Foto: Lucie Hladká

Nejkritičtější období roku pro srnčata je od května asi tak do začátku července.

Srny většinou kladou svá mláďata do vysokého porostu na lukách a polích, který se v tomto období začíná sekat k přípravě senáže.

Matka nechá své mládě v hustém porostu, kam ho chodí pravidelně několikrát denně krmit. Stále ho ale z povzdálí sleduje. Pokud se blíží nebezpečí, mládě se reflexivně přikrčí k zemi – **neutíká**, což se mu bohužel většinou stává osudným. Ročně u nás sekačky usmrtí nebo smrtelně poraní až 60 000 srnčat.

Z tohoto důvodů v minulosti vzniklo **mnoho spolků a institucí**, které **se snaží** na danou problematiku poukázat, vše medializovat a celou tuto **hrůzu zastavit**.

Jednou z aktivit dobrovolníků je **vyhledávání srnčat těsně před sečením**.

Dobrovolnické organizace se snaží spolupracovat se zemědělci a lesníky. Díky této komunikaci jsou schopni včas zareagovat a s předstihem prohledat louku, která má být posečena.

A jak to vypadá v praxi?

V hustém porostu, jako je třeba vojtěška nebo vysoká tráva, ležící srnče neuvidíte, i kdybyste stáli hned vedle něj. Proto je potřeba **speciální dron s termokamerou**.

Proškolený pilot s dronem a další dobrovolníci se sejdou na místě, které má být posekáno, většinou někdy kolem 5. hodiny ranní. Dron musí lokalitu prozkoumat co nejdříve, dokud moc nesvítí sluníčko a na obrazovce jsou dobře vidět zahřátá místa, kde se srnče ukrývá.

Postupně se prolétá celá oblast, metr po metru, a jakmile objeví záleh, kde by se mohlo mládě nacházet, tak na místo vyrážejí dobrovolníci s dřevěnou nebo plastovou přepravkou. Srnče je pomocí rukavic a trávy uloženo do boxu a přemístěno do stínu v bezpečí mimo sečenou plochu. Krabice jsou většinou označeny informací, že se jedná o zachráněné mládě. Pokud byste na ni v přírodě narazili, tak ji **nechte na místě** a mládě zbytečně nestresujte.

Srnče je takto separováno jen po nezbytně nutnou dobu. Jakmile se louka doseká, přijdou dobrovolníci srnče opět vypustit na svobodu.

Bohužel ne vždy jsou zemědělci ochotni spolupracovat a ani dobrovolníků není zdaleka tolik, kolik by bylo potřeba.

Pokud byste se o celé problematice chtěli dozvědět více, a třeba i sami pomoci, tak se můžete podívat na **www.stopsecenisrncat.cz**.

Nebo na Facebookovou skupinu **Zachraň zvíře před sekačkou – Mnichovice a okolí.**

Nebuďte lhostejní a přidejte se k nám.

LETNÍ TRUHLÍKY PO ZMRZLÝCH

JAK NA KRÁSNOU KOMPOZICI PRO SLUNNÉ MÍSTO

Autorka a foto: Alice Rašovská

Po ledových mužích přichází čas na výsadbu letniček, které ozdobí terasy či balkóny svou bohatou barvou a vůní. Pokud plánujete osázet truhlíky, je právě teď ta pravá chvíle.

Jaké letničky se hodí na slunné místo?

Na slunné stanoviště vybírejte rostliny, které snesou přímé slunce a sušší podmínky. Mezi nejoblíbenější letničky patří:

- *Pelargonie* (muškáty) – klasika, která snáší i úpal a dobře kvete celé léto.
- *Surfinie* (petúnie převislé) – bohatě kvetoucí a nenáročné.
- *Bidens* (dvojzubec) – žluté květy rozzáří každou kompozici.
- *Sanvitálie* – drobná, plazivá letnička se žlutými kvítky.
- *Million Bells* (kalibrachoa) – drobnější alternativa surfinií, v široké paletě barev.
- *Verbena* – kompaktní, bohatě kvetoucí a láká motýly.
- *Lobelka* – ideální do převisů, v modré, bílé nebo růžové variantě.

Jak vytvořit zajímavou kompozici?

Při výsadbě je důležité myslet nejen na barvu, ale i na strukturu a výšku rostlin. Pomoci může jednoduché pravidlo:

Vysoké – střední – převislé

- ***Vysoké*** (např. okrasné trávy, verbena bonariensis, šanty nebo vysoké muškáty) umístěte dozadu či doprostřed (v závislosti na tom, zda bude truhlík vidět z jedné nebo více stran).
- ***Střední*** výšku zaujmou květnaté druhy jako petúnie, bidens či kalibrachoa.
- ***Převislé rostliny*** (surfinie, lobelky, bacopa) zasaďte k přednímu okraji truhlíku, odkud se mohou volně spouštět.

Barevná harmonie.

Rozmyslete si, zda chcete:

- Jemnou tón v tónu kombinaci (např. různé odstíny fialové a bílé),
- Kontrastní kompozici (např. žlutá – fialová, červená – bílá),
- nebo pestrý mix, kde se barvy střídají podle nálady.

Jakou nádobu zvolit?

Nejvhodnější je *samozavlažovací truhlík*, který pomáhá udržet rovnoměrnou vlhkost a ušetří čas při zalévání. V letních vedrech bývá klasický truhlík bez zásobníku vody na udržení vláhy náročný.

Kolik rostlin do jednoho truhlíku?

Počet rostlin závisí na velikosti truhlíku:

- Do 60 cm truhlíku dejte přibližně 3–5 rostlin.
- Do 80 cm kolem 5–7 rostlin.
- Do 1 metru se vejde 7–9 rostlin, v závislosti na jejich vzrůstu a typu.

Rostliny nesázejte příliš hustě – potřebují prostor pro růst a cirkulaci vzduchu, jinak mohou trpět plísněmi.

Tip na závěr:
Před výsadbou nezapomeňte na kvalitní substrát určený pro balkonové rostliny a přidejte pomalu rozpustné hnojivo, podpoří růst i kvetení.

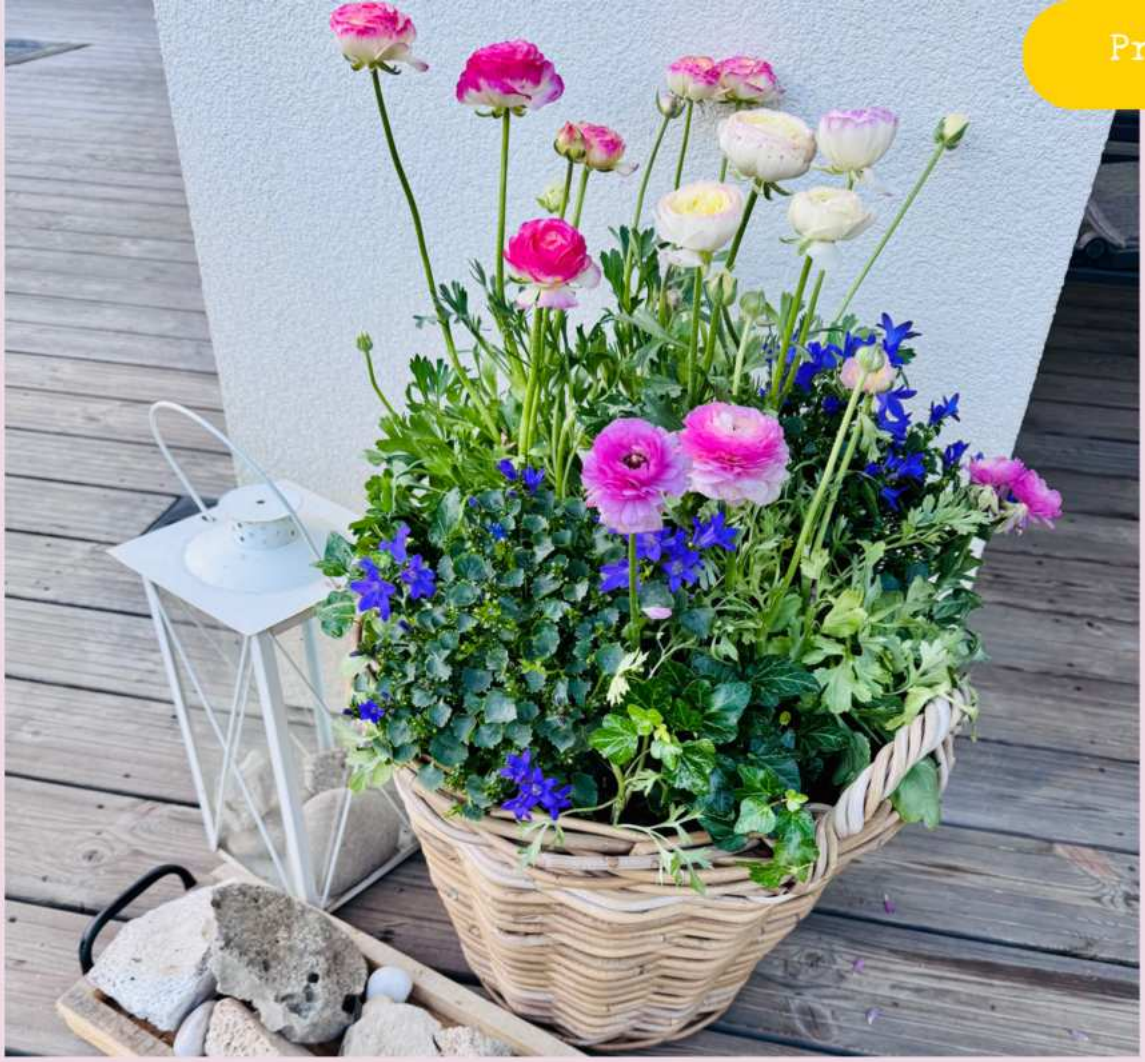

Méně známé letničky v kontrastu barev:

Ranunculus neboli pryskyřník. Campanula (zvonek dalmatský) je trvalka, po odkvětu můžete vsadit například do skalky. Hedera (břečťan popínavý) je ideální trvalka do letních květinových truhlíčků, krásně doplní zeleň.

Typické letní rostliny v kontrastu barev:

Muškát, lobelka, verbena a petúnie.

8směrka

Červotoči

Šli červotoči do houslí,
pěkně se do nich zakousli.
A po náročné rozcvičce
se pustili i do .....

L	N	A	N	U	K	N	R	T
Ý	A	N	Č	Á	P	S	S	E
T	L	I	B	R	Ý	L	E	P
O	K	L	O	B	O	U	K	L
M	U	Z	L	O	U	N	O	O
D	K	R	D	U	S	E	L	M
U	M	M	O	Ř	E	Č	O	Ě
H	Y	Z	U	K	Č	N	U	R
A	D	O	H	A	J	Í	CH	C
E	K	P	L	A	V	K	Y	.
A	K	Č	I	V	O	B	Á	B

Celou dětskou rubriku tvoří děti samy a my jsme nadšení z jejich nápaditosti, nadšení i poctivé práce. Velké poděkování posíláme Barče, Nicol, Týně, Edíkovi a Jirkovi, kteří se do přípravy pustili s radostí a pečlivostí. Děkujeme!
Chceš být součástí naší party? Napiš nám.

Najdi 5 rozdílů

HÁDANKY

1)

**Nemotora, skoro slepý, hlína se mu na nos lepí.
Pracuje i v neděli, razí v zemi tunely.**

2)

**Má města, ale ne domy. Má hory, ale ne stromy.
Má řeky, ale ne ryby.**

3)

Čím víc toho je, tím méně vidíš.

4)

Je to tvé, přesto to tví přátelé používají víc než ty.

**1) Krtek
2)Mapa
3)Tma
4)Jméno**

Rébus

B K

KA NÍK

NA

ZPRA H_2O J

ILE

NA

Jevany č. p. 102, dům Marie a Františka Kmentových

Autorka: Polana Bregantová
Foto a zdroj: archiv rodiny Bregantových

Moji prarodiče František a Marie Kmentovi, rodiče sochařky Evy Kmentové, pocházeli z východních Čech. Děda z Holic, babička z Hradce Králové. Do Jevan přijeli poprvé na konci dvacátých let na návštěvu k babiččině sestřenici Marii Papíkové, která si s mužem postavila dům č. p. 95. Sousední parcela byla volná a babičce a dědovi se v Jevanech tak zalíbilo, že si objednali u stavitele Václava Řeháčka podobnou vilku jako měli Papíkovi. Ještě v mém dětství si byly domy velmi podobné, lišily se jen tvarem balkónů. Papíkovi později svůj dům prodali manželům Vrabcovým z Prahy, s nimiž se moji prarodiče také velmi spřátelili.

Vilka byla dostavěna v roce 1932, ale Kmentovi v ní nebydleli trvale. Děda, sochař a řezbář, byl profesorem na žižkovské Státní ústřední škole bytového průmyslu a z Jevan se tehdy do Prahy za prací nedojíždělo. Do domu se nastěhovala moje prababička Marie Píšová, babiččina matka, která zde žila trvale až do své smrti ve druhé polovině 60. let. Kmentovi jezdili do Jevan jen v neděli a trávili tady samozřejmě letní měsíce, kdy měl děda ve škole prázdniny. Od září 1934 bydlela v Jevanech také Eva Kmentová, která začala 1. září toho roku chodit do jevanské obecné školy.

Maminka Jevany milovala, prožila tady se svou babičkou Marií pět krásných let, ale na podzim roku 1939 se musela přestěhovat k rodičům do Prahy, kde začala chodit do měšťanky a poté na řezbárnu, kde učil její otec. Do Jevan jezdila moc ráda a na konci svého života vzpomínala na to, jak pobyt v Jevanech a každodenní styk s přírodou ovlivnily její budoucí sochařskou tvorbu.

My s bratrem Jasanem jezdili do Jevan každý rok na prázdniny. Bydleli jsme v takzvaném ateliéru, což byla boční místnost postavená nad původní terasou. Když jsme byli malí, rodiče ateliér upravili tak, abychom tam mohli všichni čtyři spát. Bylo to možné jenom v létě, protože místnost měla tenké zdi a jednoduchá okna. Do ateliéru vedly strmé točité schody, na kterých jsme sedávali. Z ploché střechy ateliéru jsme trhali třešně.

Obývací pokoj v Jevanech byl vybaven nábytkem podle dědových návrhů. Jídelní stůl se čtyřmi židlemi, skleník, kulatý stolek se dvěma křesly, příborník a knihovna nesly prvky rondokubismu, který děda vylepšil dekorativními řezbami. Na skleníku stála soška z pozlaceného dřeva, která připomínala anděla. Kamna byla v létě skryta za trojdílným paravánem, společným dílem babičky a dědy. Velká část stropu byla potažena stříbrným štukem s nekonečnými vlnami, které se proplétaly nad jídelním stolem.

Foto: František a Marie Kmentovi s dcerou Evou a psem Terykem, Jevany asi rok 1940

Na měšťansky zařízenou vilku v zahradě se záhony bílých a růžových floxů byli prarodiče hrdí. Když šel děda do důchodu, přestěhovali se v první polovině šedesátých let do Jevan natrvalo.

Ve třicátých letech vytvořil František Kment bronzovou bustu T. G. Masaryka, která byla součástí pomníku na návsi. Za mého dětství už v Jevanech Masaryk nebyl – na žulovém soklu, který po bustě zůstal, byl reliéf s portrétem Julia Fučíka. Od znalce jevanské historie pana Pačesa jsem se dozvěděla, že Jevaňáci bustu za protektorátu ukryli do starých kachlových kamen na obecním úřadu, aby nebyla Němcům na očích. Žulový sokl s Masarykovým jménem povalili a zakopali do země.

Po válce byl pomník s velkou slávou obnoven. Komunisti Masarykovu bustu odstranili až na podzim roku 1959, zato pečlivě. Nepodařilo se ji najít ani v roce 1968, ani na počátku devadesátých let. Lidé z Jevan se tehdy ptali našeho táty, zda v pozůstalosti Františka Kmenta nezůstal model, podle něhož by se busta znovu odlila.

Nic jsme nenašli, dokonce ani fotografie pomníku v albech, kam si děda vylepoval fotky svých prací. Zničil je stejně jako ostatní stopy po Masarykovi, protože se bál Němců i komunistů.

Od pana Pačesa jsem dostala kroniku jevanských zahrádkářů, kterou děda psal od roku 1962 do roku 1972. Ve spolku zahrádkářů ho to bavilo, naučil se roubovat ovocné stromy, hlavně jabloně, které jsme česali ještě my s Michalem, když jsme dům zdědili po smrti babičky Kmentové.

Začátkem devadesátých let jsme se rozhodli, že se v Jevanech usadíme. Dům jsme zrekonstruovali a upravili pro pohodlné bydlení naší čtyřčlenné rodiny. Prožili jsme tady více než třicet šťastných let a vychovali syny Matěje a Vojtu. Spřátelili jsme se s nejbližšími sousedy a také s mnoha lidmi ze vsi, ať už tu žili odnepaměti, nebo se přistěhovali teprve nedávno.

Teď se s Jevany loučíme a na léta zde strávená a na přátele, které jsme tu získali, budeme rádi vzpomínat.

Foto: zleva Marie Kmentová, Marie Píšová, Eva Kmentová a Polana Zoubková, Jevany 1964

„Lidé zapomenou, co jste řekli,
zapomenou, co jste udělali,
ale nikdy nezapomenou,
jak se s vámi cítili.“
Maya Angelou

INZERCE:
Hledáte prostor pro vaši reklamu
za přijatelný peníz?
NEBO
Žijete v Jevanech a chcete zdarma
využít prostor pro nabídku a poptávku
prodej/službu/pomoc?
Neváhejte nás kontaktovat.

E-mail:
spolkovelisty@gmail.com
WEB:
www.spolkovelisty.cz

Děkujeme dětské redakční radě:
Jste moc šikovní a nápaditi.

A pozor! Do party přibíráme nové redakční parťáky!
Scházíme se podle domluvy a členství v radě je zdarma.
Pokud jsi kreativní duše a baví tě vymýšlet, psát, kreslit
nebo fotit, ozvi se nám. Pro více informací piš na e-mail.

Velké poděkování za podporu
posíláme Bregantovým.
Ať se vám na novém místě líbí.

Vzpomínáme na Cibuláka,
chlapa pro každou srandu,
dobrého souseda a kamaráda.
Už teď nám v Jevanech chybíš.
Děkujeme, že jsi s námi byl.

Máte milou vzpomínku na Cibuláka?
Chcete se podělit o zážitek, fotku nebo vtipnou historku?
Napište nám – rádi je zveřejníme v příštím čísle.
Ten chlap si zaslouží svůj vzpomínkový prostor.

Spolkové listy, časopis jevanských spolků.
Vydání čtvrté - květen 2025.
ŠÉFREDAKTORKA/GRAFIKA: VIKTORIE PACOURKOVÁ
REDAKTORKA: LUCIE HLADKÁ
REDAKCE: spolkovelisty@gmail.com

Podpořte unikátní jevanský projekt Spolkové listy jakoukoliv částkou.
Moc děkujeme za podporu.
Číslo účtu: 265943012/0600

QR platba

JE·ZE·VEC

SK JEVANY 2021

SDRUŽENÍ JEVANSKÝCH SOUSEDŮ
WE LOVE JEVANY

HASIČI JEVANY 1905

JEVANY
obecně prospěšná společnost

„Samotní jsme jen kapka.
Spolu jsme oceán.“
Ryunosuke Satoro,
japonský spisovatel